

РЕШЕНИЕ

№ 426

гр. Варна, 17.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на деветнадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Цвета Павлова

при участието на секретаря Елена Ян. Петрова
като разгледа докладваното от Цвета Павлова Търговско дело № 20223100900744 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск от Гаранционен фонд, БУЛСТАТ 121446665, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 2., ет. 4 срещу В. К. А., ЕГН *****, с адрес: ***** за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 136 611,05 лв., представляваща изплатено от Гаранционен фонд по щета № 210178/16.05.2018 год., присъдена по гр.д. № 1825/2018 год. на ОС Варна, потвърдено с решение на АС Варна, по т.д. № 484/2019 год., ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, с правно основание чл. 558, ал. 7 КЗ.

В исковата молба се твърди, че ищецът е изплатил по щета № 210178/16.05.2018 год. обезщетение за неимуществени вреди в общ размер на 136 611, 05 лв., присъдени с влязло в сила решение, постановено по гр.д. № 1825/2018 год. на ВОС. Излага се, че виновен за ПТП, за което е изплатено обезщетение на увреденото лице, е ответника В. К. А., който е участвал и в производството по гр.д. № 1825/2018 год. на ОС Варна в качеството на трето лице – помагач и който е управлявал автомобила без наличие на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на виновния водач към момента на ПТП-то. Изплащайки определеното обезщетение, встъпва в правата на увреденото лице като предявява срещу него регрес за изплатеното обезщетение и разноските за определянето и изплащането му.

В срока по чл.131 ГПК ответникът, чрез назначен особен представител, депозира отговор, с който оспорва исковата претенция по основание и размер. Оспорва наличието на основания за изплащане на обезщетение от страна на Гаранционния фонд с оглед липсата на

представителна власт на застрахователния посредник „ЕС ДИ АЙ ГРУП“ АД да извършва уведомления от името на застрахователя ЗД „БУЛ ИНС“ АД по реда на чл. 368, ал. 4 КЗ, в който смисъл се твърди наличие на задължителна застраховка „гражданска отговорност“. В евентуалност, релевира възражение за съпричиняване от страната на пострадалото лице, което се е качила в автомобила при знание, че л.а. „Опел Вектра“ не е застрахован. Оспорва иска по размер, като твърди, че сума в размер на 2 180 лева – адвокатско възнаграждение в изпълнителното производство и 6 928.82 лева – разноски в съдебното изпълнение не подлежат на репарирание от страна на делинквента.

В открито съдебно заседание ищецът, чрез пълномощник, поддържа предявения иск, моли за неговото уважаване и присъждането на съдебно-деловодни разноски.

От своя страна, ответникът, чрез назначения му особен представител, оспорва предявения иск и моли за неговото отхвърляне.

Предварителните въпроси и допустимостта на производството са разрешени в определение № 564/11.04.2023 год. по чл. 374 ГПК.

Съдът, въз основа на твърденията и възраженията на страните, с оглед събраните по делото доказателства и по вътрешно убеждение, намира за установено от фактическа страна следното:

С влязло в сила Решение № 527/12.06.2019 год. по т. д. № 1825/2018 год. на ВОС, потвърдено с Решение № 278/05.12.2019 год. по в. т. д. № 484/2019 год. на ВАпС, последното недопуснато до касационно обжалване с Определение № 585/16.11.2020 год. по т. д. № 576/2020 год. на ВКС, I ТО, Гаранционен фонд е осъден да заплати на Ю.Т.Н., ЕГН ***** **сумата 105 000 лв.** - обезщетение за претърпени неимуществени вреди от смъртта на нейната майка С. Димитрова А.а, настъпила на 30.04.2017 год. в ПТП, причинено при управлението на лек автомобил „Опел Вектра“ с ДК № *****, без сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, **ведно със законната лихва, считано от 08.06.2018 год. до окончателното изплащане на обезщетението**, на основание чл. 557, ал. 1 т. 2 б. „а“ КЗ и чл. 558, ал. 1 изр.второ вр. чл. 497, ал. 1, т. 1 КЗ. С решението Гаранционен фонд е осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на ВОС **сумата от 4200 лв.** – държавна такса на основание чл. 78, ал. 6 ГПК и **сумата от 3630 лв.** – възнаграждение в полза на адвокат Н.С.В..

В производството по т. д. № 1825/2018 год. на ВОС, на страната на ответника Гаранционен фонд като трето лице помагач е бил привлечен В. К. А..

В мотивите на горецитираното решение на ВОС, с оглед задължителната сила на присъдата по чл. 300 ГПК, постановена по НОХД № 12/2018 год. на ОС Шумен, е прието за установено, че помагачът на

ответника, нарушавайки правилата за движение при управлението на лек автомобил „Опел Вектра“ с рег. № *****, на 30.04.2017 год. е допуснал настъпването на ПТП с товарен автомобил „Мерцедес Актрос“ с рег. № *****, с което по непредпазливост е причинил смъртта на С. А.а.

От представените по делото застрахователна полица № BG/02/117000158588, Справка от базата данни на Информационен център към Гаранционен фонд, на база на подадени данни от застрахователните компании за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и платежен документ от 03.01.2017 г. (л. 40 от делото) се установява, че чрез застрахователния брокер „Ес Ди Ай Груп“ ООД, за лек автомобил „Опел Вектра“ с ДК № *****, собственост на М.Х.О., със „ЗД „Бул Инс“ АД е бил сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите с период на действие 04.01.2017 год. – 03.01.2018 год. С подписването на застрахователната полица, собственикът на автомобила е декларирал, че е уведомен, че в случай на неплащане на разсрочена вноска от застрахователната премия, договорът се прекратява на 15-тия ден от датата на падежа на съответната разсрочена вноска съгласно чл. 368, ал. 4 вр. чл. 490, ал. 2 КЗ. На 03.01.2017 год. собственикът на автомобила платил само първата вноска, като падежът на втората бил на 03.04.2017 год. Тъй като плащане на втората вноска не е било извършено, полицата е била подадена от застрахователя към Информационния център на Гаранционния фонд като прекратена на 18.04.2017 год.

Въз основа на Изпълнителен лист № 511/16.12.2019 год., издаден по т. д. № 1825/2018 год. на ВОС е било образувано изп. дело № 20197360400057 на ЧСИ рег. № 736 в КЧСИ. Съгласно изпратена до ответника по настоящото дело покана за доброволно изпълнение, задължението му по изп. дело е било в общ размер на 130 546,07 лв., от които 105 000,00 лв. – обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва, която към датата на изготвяне на поканата е била в размер на 16 437,25 лв., 2180,00 лв. – адвокатско възнаграждение в изп. производство и разноски по изп. дело, които до момента на изготвяне на поканата са били в размер на 6928,82 лв.

Видно от представеното към исковата молба банково извлечение, на 27.12.2019 год. ищецът е заплатил по сметката на съдебния изпълнител, указаната в поканата сума както следва: **25 546,07 лв.** с основание на плащането „ЧСИ № 736 – Виктория Рогова 20197360400057 пълно пл. неолихв. сума. пл. по заповест № 532091“; **105 000,00 лв.** с основание „ЧСИ № 736 – Виктория Рогова 20197360400057 пълно пл. главница. пл. по заповест № 532091“; **262,50 лв.** с основание „ЧСИ № 736 – Виктория Рогова 20197360400057 пълно пл. закон. лихва. пл. по заповест № 532091“. Видно от извлечението, на 17.01.2020 год., съдебният изпълнител е върнал по банков път на ищеца сумата от 2 027,52 лв. с основание „виктория енчева рогова връщане на надвнесена сума ид 20197360400057“.

От преводно нареждане № 201B1O02102600G0/26.01.2021 год. се

установява, че ищецът е заплатил по сметка на ВОС дължимата по т. д. № 1825/2018 год. държавна такса от 4200 лв., а от нареждането с № 201В1О020366006N/31.12.2020 год. – адвокатското възнаграждение от 3630 лв. в полза на адвокат Н.С.В..

От представените регресна покана, обратна разписка и пощенски плик, става ясно, че на 28.01.2022 год. ищецът е изпратил на ответника покана с искане да му бъдат възстановени заплатените 136 611,05 лв., която обаче не е била връчена на ответника или на негов представител.

В настоящото производство от ответната страна е направено възражение за проявена груба небрежност от страна на Гаранционен фонд в производството по т. д. №1825/2018 год. на ВОС, изразяваща се в невъвеждане на възражение на неизвестно на В. К. А. обстоятелство, а именно наличието на застраховка „Гражданска отговорност“ за автомобила, с който е било причинено ПТП, поради отсъствието на право на застрахователния брокер „Ес Ди Ай Груп“ ООД да извършва уведомление на ползвателите на застрахователни услуги за възможността за автоматично прекратяване на застрахователния договор по чл. 368, ал. 4 КЗ. С оглед извършване на преценка за основателността на възражението, от брокера е изискан сключеният между него и „ЗД „Бул Инс“ АД брокерски договор.

В чл. 1 от същия страните са постигнали съгласие брокерът да осъществява посредничество за сключването и изпълнението на застрахователни договори съгласно условията и тарифите на застрахователя по възлагане от страна на потребителя на застрахователни услуги, осъществявайки действията предвидени в чл. 153 КЗ /отм./ Чл. 3 пък гласи, че в случаите, когато възложителят на брокера е приел условията, предложени от застрахователя, последният приема да издаде и връчи застрахователния договор по начин удобен за застрахования. Изхождайки от съдържанието на чл. 6.7 е видно, че освен застрахователя, и брокерът е имал право да връчва договорите, доколкото със същата клауза брокерът се е задължил да събира премиите по връчни от него застрахователни договори и да осигурява превеждането в полза на застрахователя на дължимите застрахователни премии по реда на чл. 10. Последният гласи че отчетният период е седмичен, като брокерът следва да предаде на застрахователя подписаните от застрахования полици, окомплектовани с необходимите документи не по-късно от 15:00 всеки петък.

В евентуалност, ответникът се е позовал и на груба небрежност, проявена от Гаранционния фонд изразяваща се в неотправяне на възражение по чл. 557, ал. 3, т. 2 КЗ, че починалата е знаела, че пътува в МПС без валидна застраховка „Гражданска отговорност“. За преценка основателността и на това възражение е било допуснато събирането на гласни доказателства чрез разпит на един свидетел, който обаче, тъй като не е могъл да бъде призован, е бил заличен.

Въз основа на тази фактическа установеност, съдът достига до следните правни изводи:

Предявеният иск черпи правното си основание в чл. 558, ал. 7 КЗ.

Съгласно цитираната норма след изплащане на обезщетението по чл. 557, ал. 1 и 2 КЗ, Гаранционният фонд встъпва в правата на увреденото лице до размера на платеното обезщетение и лихви, както и разходите за определянето и изплащането му.

Доколкото в производството по т. д. № 1825/2018 год. на ВОС на страната на ответника Гаранционен фонд е бил привлечен като трето лице помагач В. К. А., то установеното от съда в мотивите на постановеното по делото Решение № 527/12.06.2019 год. е задължително между тях. Задължителната сила на мотивите на съдебно решение се заключава в това, че всички становища на съда, намерили израз в мотивите на решението /фактически констатации, правни изводи, становища относно преюдициални въпроси/, доколкото те обуславят изводите му относно спорното право следва да бъдат зачитани от съда разглеждащ последващото производство между подпомагащата и подпомаганата страна.

В този смисъл с влязлото в сила Решение № 527/12.06.2019 год. по т. д. № 1825/2018 год. на ВОС Гаранционен фонд е бил осъден да заплати на Ю.Т.Н. застрахователно обезщетение за претърпени от нея неимуществени вреди, вследствие на смъртта на майка ѝ, настъпила в ПТП, виновно причинено от настоящия ответник в следствие на негово противоправно поведение, ведно със съответната законна лихва, дължимата в полза на съдебната власт държавна такса за производството и адвокатско възнаграждение в полза на представителя на ищцата по горесцитираното дело. С оглед събраните в хода на настоящото производство доказателства се установи, че Гаранционният фонд е погасил възникналите въз основа на постановеното решение задължения спрямо надлежните си кредитори. По тази причина съдът намира, че настоящият ищец се е суброгирал в правата на увреденото лице Ю.Н. срещу деликвента В. А..

Единственото изключение от задължителното установително действие на силата на мотивите на вече влязлото в сила решение в отношенията между главната и подпомагащата я страна е предвидено в чл. 223, ал. 2, изр. 1 ГПК и се заключава във възможността помагачът да релевира възражения, че главната страна умишлено или поради груба небрежност е пропуснала да предяви неизвестни на третото лице обстоятелства или доказателства. В настоящия случай третото лице е навело възражение за проявена от Гаранционния фонд груба небрежност по т. д. 1825/2018 год. на ВОС, което съдът намира за неоснователно.

Съгласно чл. 294 ал. 1 КЗ застрахователното посредничество е „дейност по разпространение на застрахователни продукти“ при условия на възмездност. Съобразявайки уговореното в чл. 3 от сключения между „ЗД „Бул Инс“ АД и „Ес Ди Ай Груп“ ООД договор, а именно: че за да издаде и

върчи на потребителя на застрахователни услуги застрахователен договор по начин удобен за застрахования, последният е следвало да приеме условията, предложени му от застрахователя, то макар чл. 301, ал. 4 КЗ да предвижда, че брокерът има правомощието да договаря условията на застрахователен договор, не може да бъде направен извод, че брокерът е могъл да договаря условия, различаващи се от стандартните такива, предоставени му от застрахователя, без предварителното съгласие на последния.

Дори в настоящия случай брокерът да се е отклонил от уговореното в чл. 3 от брокерския договор и без да е имал правомощието за това да е включил в полицата клаузата, предвиждаща прекратяването на застрахователния договор съобразно чл. 368, ал. 4 КЗ, то с оглед чл. 301 ТЗ действието, извършено без представителна власт от брокера, съдът намира за потвърдено от застрахователя. Най-ранният момент, в който застрахователят е могъл да възрази срещу включването на въпросната клауза, съобразно чл. 10.2 от брокерския договор, е било в края на отчетния период на седмицата, в която полицата е била сключена. Доказателства за подобно възражение обаче не са представени по делото. Нещо повече, изпращането от самия застраховател на информацията за прекратяването на застрахователния договор поради неплащане в срок на дължимата премия, към Информационния център на Гаранционния фонд също се явява потвърждение на потенциално извършеното от брокера без представителна власт действие.

Недоказано остана възражението на ответника за проявена от Гаранционния фонд груба небрежност поради нерелевирането на възражение за знание на починалата в процесното ПТП, че е пътувала в МПС без валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

По отношение на размера на исковата претенция съдът счита, че последната следва да бъде уважена само за сумата от **129 529,75 лв.**, включваща сумите платени за главницата от 105 000 лв., законна лихва от 16 437,25 лв. и 262,50 лв., държавната такса от 4200 лв., платена за производството по т. д. № 1825/2018 год. на ВОС и възнаграждението от 3 630 лв., заплатено на адвокат Николай Василев съгласно решението постановено по цитираното дело. Съответно искът следва да бъде отхвърлен за сумата от **7081,30 лв.**, представляваща част от сбора от разходите за адвокатско възнаграждение – 2180 лв. и такси и разноски – 6928,82 лв., начислени по изп. д. № 57/2019 год. на ЧСИ рег. № 736 в КЧСИ. Сумата от 2027,52 лв., явяваща се разликата между общия размер на адвокатското възнаграждение и таксите и разноските в изпълнителното производство – 9108,82 лв. и сумата за която искът се отхвърля – 7081,30 лв. е била възстановена на Гаранционния фонд на 17.01.2020 год. и не се претендира в настоящото производство.

Съдът достига до извода за неоснователност на иска за сумата от 7081,30 лв., доколкото тя се състои от адвокатско възнаграждение и разноски и такси в изпълнителното производство, а те не представляват разходите за

определяне и изплащане на обезщетението, визирано в чл. 558, ал. 7 КЗ. Последните включват обичайните разходи, необходими за установяване на механизма на ПТП, вида и обема на претърпените от увредените лица вреди, както и причинно-следствената връзка между ПТП и вредите. Разноските в изпълнителното производство /такси и разноски по ТТРЗЧСИ, адвокатски възнаграждения и др./ са направени след влизане в сила на съдебното решение по иск на увредено лице на основание чл. 557 КЗ, т.е. след установяване със сила на пресъдено нещо на подлежащите на обезщетяване вреди и размера на дължимите от фонда обезщетения и остават извън обхвата на регресното право на Гаранционния фонд /в този смисъл са Решение № 127/18. 10. 2019 год. по т. д. № 2835/2018 год. на ВКС, I ТО.; Решение № 8/22.06.2022 год. по т. д. № 2144/2020 год. на ВКС, I ТО, относими и при тълкуването на чл. 558, ал. 7 КЗ с оглед идентичността на последния с разпоредбата на чл. 288, ал. 12 вр. чл. 288, ал. 8 КЗ /отм./ /

На основание чл. 78, ал. 8 ГПК, съобразно правната и фактическа сложност на делото, в полза на ищеца следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв., определено съобразно правилата на чл. 25, ал. 1 НЗПП. Така, с оглед изхода на спора и постановките на т. 6 и 7 от ТР 6/06.11.2013 год. по тълк. дело № 6/2012 год. на ОСГТК на ВКС, разноските, дължими в полза на ищеца възлизат на общо 10165,69 лв. и включват освен определеното юрисконсултско възнаграждение, още и заплатените от него за производството държавна такса и възнаграждение за особения представител на ответника.

С оглед изхода на спора, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА В. К. А., ЕГН ***, с адрес: ***** да заплати на Гаранционен фонд, БУЛСТАТ 121446665, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 2., ет. 4 сумата от 129529,75 лв. /сто двадесет и девет хиляди петстотин двадесет и девет лева и седемдесет и пет стотинки/, включваща, съобразно влязлото в сила Решение № 527/12.06.2019 год. по т. д. № 1825/2018 год. на Варненски окръжен съд: 1. сумите, изплатени от Гаранционен фонд на Ю.Т.Н., ЕГН *****, а именно: 105000 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от нея вследствие на ПТП, виновно причинено от В. К. А., в което е починала нейната майка; 16699,75 лв. - законна лихва, върху обезщетението, считано от 08.06.2018 год. до 27.12.2019 год.; 2. сумата от 3630 лв. – адвокатско възнаграждение, изплатено от Гаранционен фонд на адвокат Никола Станчев Василев; и сумата от 4200 лв. – държавна такса, изплатена от Гаранционен фонд в полза на бюджета на съдебната власт по сметка Варненски окръжен съд; ведно със законната лихва върху сумата от 129529,75 лв. /сто двадесет и девет хиляди петстотин двадесет и девет лева и седемдесет и пет стотинки/, считано от датата на предявяване на настоящия иск – 16.11.2022 год, до**

окончателното заплащане на задължението, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата от 7081,30 лв, представляваща горницата над уважените 129529,75 лв. /сто двадесет и девет хиляди петстотин двадесет и девет лева и седемдесет и пет стотинки/ до претендираните 136 611,05 лв. /сто тридесет и шест хиляди шестстотин и единадесет лева и пет стотинки/, ведно със законната лихва върху отхвърлената част, считано от 16.11,2022 год. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА В. К. А., ЕГН *****, с адрес: ***** да заплати на Гаранционен фонд, БУЛСТАТ 121446665, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Граф Игнатиев“ № 2., ет. 4 сумата от **10165,69 лв. /десет хиляди сто шестдесет и пет лева и шестдесет и девет стотинки/**, представляваща сторените в настоящото производство съдебно-деловодни разноси.

Решението подлежи на обжалване пред Варненски апелативен съд в двуседмичен срок от получаването му от страните.

Решението да се обяви в регистъра по чл. 235, ал. 5 ГПК.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____